

Abstrakt

Východiska: Užívání tabáku v ČR je velice rozšířené, prevalence kouření u pacientů adiktologických služeb je mnohem vyšší než v běžné populaci. Kouření tabáku je jednou z hlavních příčin nemocnosti v ČR. Užívání a závislost na tabáku je mezi adiktologickými pacienty stále vnímaná jako minoritní problém. I proto byl v roce 2019 zaveden pilotní nekuřácký provoz na detoxifikačním oddělení Kliniky adiktologie.

Cíle: Primárním cílem práce bylo zhodnotit pilotní provoz nekuřáckého detoxifikačního oddělení Kliniky adiktologie mezi hospitalizovanými pacienty. Sekundárním cílem bylo zjistit charakteristiky pacientů (kuřáků) hospitalizovaných na detoxifikačním oddělení a průběh nekouření.

Metodika: Pro výzkum byla použita kvantitativní dotazníková studie. Výzkum probíhal v období od prosince 2019 až do prosince 2020 na detoxifikačním oddělení Kliniky adiktologie. Respondenti byli vybíráni kriteriálním záměrným výběrem. Data byla sbírána pomocí tištěných standardizovaných dotazníků. Sesbíraná data byla transkribována do tabulkového editoru MS Excel a byla provedena statistická analýza.

Výsledky: Z výsledků vyplývá, že průměrná míra závislosti respondentů dle FTND dosahuje střední závislosti (5,67). Respondenti častěji a ve větší míře prožívali během odvykání kouření emoční odvykací symptomy oproti fyzickým odvykacím příznakům. Touha kouřit, neboli craving, byla respondenty hodnocena jako nejvíce intenzivní odvykací symptom. Na konci hospitalizace respondenti vykazovali nižší intenzitu abstinčních příznaků než na začátku hospitalizace na detoxifikačním oddělení. Ženy v průběhu hospitalizace uváděly znatelnější zmírnění abstinčních příznaků než muži. Respondenti s žádnou nebo mírnou závislostí dosahovali velmi mírného zmírnění abstinčních příznaků, naopak respondenti se střední závislostí měli až čtyřikrát větší pokles abstinčních příznaků mezi 1. a 2. vlnou oproti první skupině. Ženy se silnou závislostí měli znatelné snížení abstinčních příznaků mezi 1. a 2. vlnou. Muži se silnou závislostí pociťovali v 2. vlně mírně silnější abstinční příznaky než v 1. vlně.

Závěr: Výsledky studie ukazují, že respondenti vykazují střední míru závislosti na nikotinu. Respondenti v průběhu odvykání pociťují nízké abstinční příznaky a postupem hospitalizace

dochází k jejich snižování. Princip nekuřáckého detoxifikačního oddělení na Klinice adiktologie může sloužit jako inspirace pro další adiktologická zařízení.

Klíčová slova: Detoxifikace – Odvykání kouření – Kouření tabáku – Závislost na tabáku – Ústavní léčba